

Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

ORDE 85/2014, de 23 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen les assignatures optatives, el treball de fi de títol i les pràctiques acadèmiques externes dels estudiants d'ensenyances artístiques superiors dels centres de l'Institut Superior d'Ensenyances Artístiques de la Comunitat Valenciana. [2014/9713]

PREÀMBUL

El Reial Decret 1614/2009, de 26 d'octubre, pel qual s'ordenen les ensenyances artístiques superiors regulades per la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, estableix que els plans d'estudis de les ensenyances artístiques superiors contindran matèries optatives, pràctiques externes i treball de fi de títol. Al seu torn, estableix que les pràctiques externes s'hauran d'oferir preferentment en la segona mitat del pla d'estudis i que les ensenyances conclouran amb l'elaboració i la presentació del treball de fi de títol per part de l'estudiant, que haurà de realitzar-se en la fase final del pla d'estudis i estar orientat a l'avaluació de les competències associades al títol.

Així mateix, els reials decrets del 630/2010 al 633/2010, de 14 de maig, pels quals es regulen els continguts bàsics de les ensenyances artístiques superiors, estableixen que per a l'obtenció del títol superior en Ensenyances Artístiques caldrà superar la totalitat de les assignatures, les pràctiques i el treball de fi de títol que constituïsquen el pla d'estudis. I queda pendent una altra disposició sobre el procés d'elaboració i avaluació que, en conseqüència i en l'exercici de la seua autonomia, haurà de ser regulat per cada centre dependent de l'Institut Superior d'Ensenyances Artístiques de la Comunitat Valenciana (d'ara en avant ISEACV), entitat autònoma de la Generalitat creada per la Llei 8/2007, de 2 de març, de la Generalitat, d'ordenació de centres superiors d'ensenyances artístiques i de creació de l'Institut Superior d'Ensenyances Artístiques de la Comunitat Valenciana.

El Decret 48/2011, de 6 de maig, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació de les ensenyances artístiques superiors i es determina el marc normatiu per a la implantació dels plans d'estudis corresponents als títols oficials en les diferents ensenyances artístiques superiors en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, estableix en l'article 7 que mitjançant una orde de la conselleria amb competències en matèria d'educació superior s'establirà el procediment per a la realització de les pràctiques externes i del treball de fi de títol, així com el de l'autorització de les assignatures optatives.

En les ordres de la 22/2011 a la 26/2011, de 2 de novembre, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per les quals s'autoritzen els plans d'estudi dels centres d'ensenyances artístiques superiors dependents de l'ISEACV conduents a l'obtenció del títol superior d'Ensenyances Artístiques, s'estableixen el nombre de crèdits ECTS de les assignatures optatives, les pràctiques externes i el treball de fi de títol per a cada una de les especialitats.

En conseqüència, per mitjà de la present orde s'estableix i es regula el procediment d'autorització de les assignatures optatives; s'estableixen les directrius generals per a la definició, organització, realització, defensa, avaluació i organització administrativa dels treballs de fi de títol, i es desplega la regulació de les pràctiques acadèmiques externes dels estudiants dels estudis superiors d'Art Dramàtic, Arts Plàstiques en l'especialitat de Ceràmica, Dansa, Disseny i Música dels centres de l'ISEACV.

El títol competencial en què es fonamenta la competència de la Generalitat és l'establert en l'article 53 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en la redacció feta per la Llei Orgànica 1/2006, de 10 d'abril, de reforma de la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol.

Per allò que s'ha exposat, informat el Consell Valencià d'Universitats i de Formació Superior, d'acord amb la proposta del director general d'Universitat, Estudis Superiors i Ciència de data 3 d'octubre de 2014, oït el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, i en exercici de les atribucions conferides per la disposició final primera del Decret 48/2011, abans mencionat, i per l'article 28, apartat e, de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell,

Conselleria de Educación, Cultura y Deporte

ORDEN 85/2014, de 23 de octubre, de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, por la que se regulan las asignaturas optativas, el trabajo de fin de título y las prácticas académicas externas de los estudiantes de enseñanzas artísticas superiores de los centros del Instituto Superior de Enseñanzas Artísticas de la Comunitat Valenciana. [2014/9713]

PREÁMBULO

El Real Decreto 1614/2009, de 26 de octubre, por el que se ordenan las enseñanzas artísticas superiores reguladas por la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación, establece que los planes de estudios de las enseñanzas artísticas superiores contendrán materias optativas, prácticas externas y trabajo de fin de título. A su vez, establece que las prácticas externas deberán ofrecerse preferentemente en la segunda mitad del plan de estudios y que las enseñanzas concluirán con la elaboración y presentación del trabajo de fin de título por parte del estudiante, que deberá realizarse en la fase final del plan de estudios y estar orientado a la evaluación de competencias asociadas al título.

Asimismo, los reales decretos del 630 al 633/2010, de 14 de mayo, por los que se regulan los contenidos básicos de las enseñanzas artísticas superiores, establecen que para la obtención del título superior en Enseñanzas Artísticas se requerirá la superación de la totalidad de las asignaturas, las prácticas y el trabajo de fin de título que constituyan el plan de estudios. Quedando pendiente otra disposición sobre el proceso de elaboración y evaluación que, en consecuencia y en el ejercicio de su autonomía, deberá ser regulado por cada centro dependiente del Instituto Superior de Enseñanzas Artísticas de la Comunidad Valenciana (en adelante ISEACV), entidad autónoma de la Generalitat creada por Ley 8/2007, de 2 de marzo, de la Generalitat, de ordenación de centros superiores de enseñanzas artísticas y de la creación del Instituto Superior de Enseñanzas Artísticas de la Comunitat Valenciana.

El Decreto 48/2011, de 6 de mayo, del Consell, por el que se establece la ordenación de las enseñanzas artísticas superiores y se determina el marco normativo para la implantación de los planes de estudios correspondientes a los títulos oficiales en las diferentes enseñanzas artísticas superiores en el ámbito de la Comunitat Valenciana, en su artículo 7 establece que mediante orden de la conselleria con competencias en materia de educación superior se establecerá el procedimiento para la realización de las prácticas externas y el trabajo de fin de título, así como el de la autorización de las asignaturas optativas.

En las órdenes 22/2011 a 26/2011, de 2 de noviembre, de la Conselleria de Educación, Formació i Empleo, por las que se autorizan los planes de estudio de los centros de enseñanzas artísticas superiores dependientes del ISEACV conducentes a la obtención del título superior de Enseñanzas Artísticas, se establecen el número de créditos ECTS de las asignaturas optativas, las prácticas externas y el trabajo de fin de título para cada una de las especialidades.

En consecuencia, mediante la presente orden se establece y se regula el procedimiento de autorización de las asignaturas optativas; se establecen las directrices generales para la definición, organización, realización, defensa, evaluación y organización administrativa de los trabajos de fin de título, y se desarrolla la regulación de las prácticas académicas externas de los estudiantes de los estudios superiores de Arte Dramático, Artes Plásticas en la especialidad de Cerámica, Danza, Diseño y Música de los centros del ISEACV.

El título competencial en que se fundamenta la competencia de la Generalitat es el establecido en el artículo 53 del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en su redacción dada por Ley Orgánica 1/2006, de 10 de abril, de Reforma de la Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio.

Por lo expuesto, informado el Consejo Valenciano de Universidades y de Formación Superior, de acuerdo con la propuesta del director general de Universidad, Estudios Superiores y Ciencia de fecha 3 de octubre de 2014, oído el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, y en ejercicio de las atribuciones conferidas por la disposición final primera del Decreto 48/2011, antes mencionado, y por el artículo 28, apartado e, de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, del Consell,

ORDENE

CAPÍTOL I

Disposició preliminar

Article 1. Objecte i àmbit

La present orde té per objecte establir els criteris i procediments que garantisquen una actuació homogènia en la planificació i l'avaluació de les assignatures optatives, el treball de fi de títol i les pràctiques externes dels estudis superiors en Ensenyances Artístiques d'Art Dramàtic, Arts Plàstiques en l'especialitat de Ceràmica, Dansa, Disseny i Música dels centres de l'Institut Superior d'Ensenyances Artístiques de la Comunitat Valenciana (ISEACV).

CAPÍTOL II

Assignatures optatives

Article 2. Principis generals

1. Les assignatures optatives oferides han d'ajustar-se al curs i al nombre de crèdits ECTS que estableisca el pla d'estudis autoritzat per a cada centre.

2. L'alumnat triarà el nombre d'assignatures optatives necessàries per a completar els crèdits que necessite per a obtenir la titulació, que es podran realitzar en el curs o cursos que estimen convenient, sempre subjectes als criteris d'organització establits per cada un dels centres.

Article 3. Procediment

Els centres de l'ISEACV s'atindran al procediment desplegat en el present capítol per a l'autorització de les optatives dels estudis superiors en Ensenyances Artístiques d'Art Dramàtic, Arts Plàstiques en l'especialitat de Ceràmica, Dansa, Disseny i Música.

Els centres sol·licitaran anualment a l'ISEACV, en el curs anterior a la implantació, la totalitat d'assignatures optatives a oferir per al següent curs acadèmic. La sol·licitud serà remesa per la direcció del centre per a la seua autorització.

Article 4. Proposta

1. La comissió amb competències en coordinació pedagògica de cada centre aprovarà la proposta d'optatives. La direcció del centre elevarà anualment la sol·licitud d'autorització d'assignatures optatives a la direcció de l'ISEACV amb anterioritat a l'1 de març del curs acadèmic anterior a la implantació. La sol·licitud s'acompanyarà de les corresponents guies docents de cada una de les assignatures proposades.

2. En la sol·licitud d'autorització també es podran incloure com a assignatures optatives per a una especialitat determinada les assignatures de formació obligatòria d'especialitat o les assignatures específiques de centre d'altres especialitats diferents de la cursada.

Article 5. Autorització

El Consell de Direcció de l'ISEACV resoldrà les propostes d'autorització abans de l'1 de maig de cada any. Els centres únicament podran oferir com a assignatures optatives aquelles que prèviament hagen sigut autoritzades per l'ISEACV per al curs acadèmic.

Article 6. Requisits

Les matèries optatives autoritzades només podran ser impartides de manera efectiva si es complixen les condicions següents:

a) Adequació del total de crèdits de matèries optatives autoritzades al nombre d'alumnes susceptible de poder cursar-los.

b) El professorat responsable de desenvolupar-la haurà d'ocupar un lloc de la plantilla del centre i tindre hores disponibles en el departament a què pertanga per a impartir-la.

Article 7. Elecció i adjudicació

1. L'alumnat podrà triar com a optatives les assignatures que s'oferisquen en cada centre i especialitat per a cada curs acadèmic. L'alumnat triarà per orde de prioritat les assignatures optatives que desitge cursar, que els seran adjudicades atenent les possibilitats organitzatives i de programació del centre, establint-se una prioritat per a l'alumnat que

ORDENO

CAPÍTULO I

Disposición preliminar

Artículo 1. Objeto y ámbito

La presente orden tiene por objeto establecer los criterios y procedimientos que garanticen una actuación homogénea en la planificación y evaluación de las asignaturas optativas, el trabajo de fin de título y las prácticas externas de los estudios superiores en Enseñanzas Artísticas de Arte Dramático, Artes Plásticas en la especialidad de Cerámica, Danza, Diseño y Música de los centros del Instituto Superior de Enseñanzas Artísticas de la Comunitat Valenciana (ISEACV).

CAPÍTULO II

Asignaturas optativas

Artículo 2. Principios generales

1. Las asignaturas optativas ofrecidas han de ajustarse al curso y número de créditos ECTS que establezca el plan de estudios autorizado para cada centro.

2. El alumnado elegirá el número de asignaturas optativas necesarias para completar los créditos que necesite para obtener la titulación, pudiendo realizarlas en el curso o cursos que estimen conveniente, siempre sujetos a los criterios de organización establecidos por cada uno de los centros.

Artículo 3. Procedimiento

Los centros del ISEACV se atenderán al procedimiento desarrollado en el presente capítulo para la autorización de las optativas de los estudios superiores en Enseñanzas Artísticas de Arte Dramático, Artes Plásticas en la especialidad de Cerámica, Danza, Diseño y Música.

Los centros solicitarán anualmente al ISEACV, en el curso anterior a su implantación, la totalidad de asignaturas optativas a ofertar para el siguiente curso académico. La solicitud será remitida por la dirección del centro para su autorización.

Artículo 4. Propuesta

1. La comisión con competencias en coordinación pedagógica de cada centro aprobará la propuesta de optativas. La dirección del centro elevará anualmente la solicitud de autorización de asignaturas optativas dirigida a la dirección del ISEACV con anterioridad al 1 de marzo del curso académico anterior a su implantación. Dicha solicitud irá acompañada de las correspondientes guías docentes de cada una de las asignaturas propuestas.

2. En la solicitud de autorización también se podrán incluir como asignaturas optativas para una especialidad determinada las asignaturas de formación obligatoria de especialidad o las asignaturas específicas de centro de otras especialidades distintas a la cursada.

Artículo 5. Autorización

El Consejo de Dirección del ISEACV resolverá las propuestas de autorización antes del 1 de mayo de cada año. Los centros únicamente podrán ofrecer como asignaturas optativas aquellas que previamente hayan sido autorizadas por el ISEACV para dicho curso académico.

Artículo 6. Requisitos

Las materias optativas autorizadas solo podrán ser impartidas de forma efectiva si se cumplen las condiciones siguientes:

a) Adequación del total de créditos de materias optativas autorizadas al número de alumnado susceptible de poder cursarlos.

b) El profesorado responsable de su desarrollo deberá ocupar un puesto de la plantilla del centro y tener horas disponibles en el departamento al que pertenezca para impartirla.

Artículo 7. Elección y adjudicación

1. El alumnado podrá elegir como optativas las asignaturas que se ofrezcan en cada centro y especialidad para cada curso académico. El alumnado elegirá por orden de prioridad las asignaturas optativas que desee cursar, que les serán adjudicadas atendiendo a las posibilidades organizativas y de programación del centro, estableciéndose una prio-

haja superat almenys el 50 % dels crèdits ECTS per a l'obtenció del títol i per orde de matrícula.

2. L'alumnat que no supere l'assignatura optativa corresponent s'haurà d'acollir a l'oferta d'assignatures optatives del curs següent.

CAPÍTOL III *Treball de fi de títol*

Article 8. Principis generals

1. La present regulació estableix les directrius generals per a la definició, organització, realització, defensa, avaluació i organització administrativa dels treballs de fi de títol, d'ara en avant TFT, que es regulen en els diferents centres dependents de l'ISEACV.

2. El contingut de les disposicions contingudes en el present capítol es complementa amb la resta de reglamentacions en vigor de l'ISEACV referents al reconeixement i a la transferència de crèdits, i a la mobilitat dels estudiants.

3. Cada comissió acadèmica d'especialitat, o itinerari si és el cas, dels diferents centres dependents de l'ISEACV podrà desplegar la present normativa per a adequar-la a les característiques pròpies de cada centre i als títols superiors d'Ensenyances Artístiques que s'hi imparteixen. Este desplegament normatiu serà aprovat i publicat perquè se'n tinga coneixement en el mateix centre i haurà de comptar amb l'informe favorable de l'ISEACV, que comprovarà que s'adequa al que disposa esta normativa.

Article 9. Característiques del treball de fi de títol

1. El TFT consistix en l'elaboració per part de l'estudiant i de manera individual d'un treball original, en el qual s'integren i s'apliquen els continguts formatius rebuts, així com les competències, capacitats i habilitats adquirides en els corresponents estudis.

2. Els objectius i les característiques del TFT i la càrrega de treball necessària per a complir-los per part dels estudiants hauran de ser coherents amb el nivell de formació d'estudis superiors i ajustar-se al nombre de crèdits ECTS que li corresponguen en el pla d'estudis de la titulació i la seua especialitat corresponent.

3. A efectes organitzatius, el TFT té el caràcter d'assignatura del pla formatiu del títol superior d'Ensenyances Artístiques, amb la seua càrrega lectiva per als tutors i la corresponent guia docent, en la qual es recollirà la seua especificitat en relació amb la titulació superior d'Ensenyances Artístiques, així com les seues característiques i requisits. El contingut i tipus del TFT s'ajustarà al que estipule la guia docent de l'assignatura, que permetrà avaluar les competències adquirides dins de les àrees de coneixement de la titulació cursada.

4. El contingut de cada TFT haurà de tindre correspondència amb els especificats en la guia docent de l'assignatura i ajustar-se a un dels formats següents:

- Treballs de caràcter o aplicació professional relacionats amb la titulació.
- Treballs experimentals, teòrics o performatius relacionats amb la titulació.
- Treballs de revisió i investigació bibliogràfica relacionats amb la titulació.
- Treballs coordinats amb les pràctiques externes de la titulació.
- Altres treballs no inclosos en les modalitats anteriors, segons s'especifique en la normativa particular de cada titulació.

5. Quant a les tipologies dels projectes, podran ser les següents:

- a) Treballs de caràcter investigador o professional relacionats amb la titulació.
- b) Treballs vinculats amb les empreses on l'alumne realitza les pràctiques externes.
- c) Treballs realitzats amb institucions d'educació superior dins d'un programa d'intercanvi acadèmic, així com amb altres institucions, organismes o empreses, sempre que hi haja un conveni entre estos i l'ISEACV.

6. El tipus de TFT s'haurà d'ajustar als criteris aprovats per cada comissió acadèmica d'especialitat, o itinerari si és el cas, dels diferents centres dependents de l'ISEACV, tenint en compte prèviament les directrius i les línies d'investigació definides pels departaments d'especialitat associats a cada títol.

ridad para el alumnado que haya superado al menos el 50 % de los créditos ECTS para la obtención del título y por orden de matrícula.

2. El alumnado que no supere la asignatura optativa correspondiente deberá acogerse a la oferta de asignaturas optativas del curso siguiente.

CAPÍTULO III *Trabajo de fin de título*

Artículo 8. Principios generales

1. La presente regulación establece las directrices generales para la definición, organización, realización, defensa, evaluación y organización administrativa de los trabajos de fin de título, en adelante TFT, que se regulan en los diferentes centros dependientes del ISEACV.

2. El contenido de las disposiciones contenidas en el presente capítulo se complementa con el resto de reglamentaciones en vigor del ISEACV referentes al reconocimiento y transferencia de créditos, y a la movilidad de los estudiantes.

3. Cada comisión académica de especialidad, o itinerario en su caso, de los diferentes centros dependientes del ISEACV, podrá desarrollar la presente normativa para adecuarla a las características propias de cada centro y a los títulos superiores de Enseñanzas Artísticas que se imparten en los mismos. Este desarrollo normativo será aprobado y publicado para su conocimiento en el propio centro y deberá contar con el informe favorable del ISEACV, que comprobará su adecuación a lo dispuesto en esta normativa.

Artículo 9. Características del trabajo de fin de título

1. El TFT consiste en la elaboración por parte del estudiante y de forma individual de un trabajo original, en el que se integren y apliquen los contenidos formativos recibidos, así como las competencias, capacidades y habilidades adquiridas en el seno de los correspondientes estudios.

2. Los objetivos y las características del TFT y la carga de trabajo necesaria para cumplirlos por parte de los estudiantes deberán ser coherentes con el nivel de formación de estudios superiores y ajustarse al número de créditos ECTS que le correspondan en el plan de estudios de la titulación y su correspondiente especialidad.

3. A efectos organizativos, el TFT tiene el carácter de asignatura del plan formativo del título superior de Enseñanzas Artísticas, con su carga lectiva para los tutores y su correspondiente guía docente, en la que se recogerá su especificidad en relación con la titulación superior de Enseñanzas Artísticas, así como sus características y requisitos. El contenido y tipo del TFT se ajustará a lo estipulado en la guía docente de la asignatura, que permitirá evaluar las competencias adquiridas dentro de las áreas de conocimiento de la titulación cursada.

4. El contenido de cada TFT deberá tener correspondencia con los especificados en la guía docente de la asignatura y ajustarse a uno de los siguientes formatos:

- Trabajos de carácter o aplicación profesional relacionados con la titulación.
- Trabajos experimentales, teóricos o performativos relacionados con la titulación.
- Trabajos de revisión e investigación bibliográfica relacionados con la titulación.
- Trabajos coordinados con las prácticas externas de la titulación.
- Otros trabajos no incluidos en las modalidades anteriores, según se especifique en el normativa particular de cada titulació.

5. En cuanto a las tipologías de los proyectos podrán ser las siguientes:

- a) Trabajos de carácter investigador/profesional relacionados con la titulación.
- b) Trabajos vinculados con las empresas donde el alumno realiza las practicas externas.
- c) Trabajos realizados con instituciones de educación superior dentro de un programa de intercambio académico, así como con otras instituciones, organismos o empresas, siempre y cuando exista un convenio entre estos y el ISEACV.

6. El tipo de TFT deberá ajustarse a los criterios aprobados por cada comisión académica de especialidad, o itinerario en su caso, de los diferentes centros dependientes del ISEACV, teniendo en cuenta previamente las directrices y las líneas de investigación definidas por los Departamentos de Especialidad asociados a cada título.

7. El TFT serà avaluat una vegada que l'estudiant dispose de tots els crèdits necessaris per a l'obtenció del títol corresponent, excepte els corresponents al mateix TFT.

Article 10. Estructura docent: el tutor acadèmic

1. Tots els TFT estaran dirigits pel tutor o tutors acadèmics, que seran professors preferiblement amb docència en el pla d'estudis del títol superior i amb una formació que s'adeqüe per a exercir esta tasca en algun àmbit competencial del títol.

2. Els tutors acadèmics que impartisquen l'assignatura de TFT hauran de complir un perfil capaç d'exposar a cada estudiant les característiques del treball, d'orientar-lo en el seu desenvolupament i de vetlar pel compliment dels objectius fixats, així com de fer-ne el seguiment. Les normatives dels centres de cada titulació establiran, si és el cas, les característiques que hauran de posseir els tutors acadèmics: vinculació amb la titulació, categoria professional i perfil acadèmic.

3. L'assignació del professorat responsable de tutelar els TFT la realitzarà la comissió acadèmica d'especialitat, o itinerari si és el cas, amb el vistiplau de la direcció del centre.

4. La labor docent la podrà realitzar un tutor o grup de tutors acadèmics, que assumiran les responsabilitats següents:

- a) Dirigir el desenvolupament del TFT.
- b) Assegurar que el TFT reunisca els requisits formals, teòrics, tècnics o artístics requerits per a cada tipus de projecte.
- c) Garantir que tot treball que es presente per a la seua defensa tinga la qualitat suficient.
- d) Estar a disposició del tribunal avaluador, després del depòsit del projecte i prèviament a l'exposició pública, per a resoldre tots els dubtes i preguntes que es puguen plantejar.

5. La comissió acadèmica d'especialitat, o itinerari si és el cas, amb el vistiplau de la direcció del centre, podrà autoritzar, quan el TFT es realitze en una entitat externa o en el marc d'un conveni de pràctiques en altres institucions o organismes diferents de l'ISEACV, que el treball siga codirigit per personal alié al centre dependent de l'ISEACV en col·laboració amb el tutor o tutors acadèmics del centre on s'ha formalitzat la matrícula.

Article 11. Inscripció i matrícula

1. L'estudiant presentarà davant de la comissió acadèmica d'especialitat, o itinerari si és el cas, de cada centre, en període lectiu la proposta del seu TFT. Esta haurà de contindre els aspectes que determinen els centres dependents de l'ISEACV.

2. En cas de cotutorització amb tutors, directors o professors d'altres centres dependents de l'ISEACV o altres empreses o institucions nacionals o internacionals, els motius que la justifiquen s'hauran d'explicar per mitjà d'un escrit que acompanye la proposta.

3. Quan el TFT estiga relacionat amb les pràctiques externes, només es farà pública la relació de destinació de pràctiques. La proposta del TFT s'assignarà després de l'adjudicació del lloc de pràctiques i coordinada amb estes.

4. La proposta de TFT haurà de ser revisada i aprovada per la comissió acadèmica d'especialitat, o itinerari si és el cas, i haurà de comptar amb el vistiplau de la direcció del centre. Les propostes tindran una validesa d'un curs acadèmic. Així mateix, en el cas que l'estudiant no supere la matèria en el curs en què es va matricular, la comissió acadèmica d'especialitat, o itinerari si és el cas, podrà mantindre el tema del TFT i el tutor en adjudicacions de cursos posteriors.

5. La comissió acadèmica d'especialitat, o itinerari si és el cas, establirà si els estudiants dels programes de mobilitat poden realitzar el TFT en el centre de destinació. En tot cas, el projecte haurà de ser aprovat per la comissió acadèmica d'especialitat, o itinerari si és el cas, comptant amb el vistiplau de la direcció del centre; se li assignarà tutor o tutors acadèmics del centre ISEACV, i l'avaluació es farà en el centre ISEACV.

6. La matrícula del TFT es realitzarà dins del termini general de matrícula que estableisca el centre, per mitjà de l'abonament dels preus públics que corresponguen d'acord amb els crèdits que es tinguen assignats. Per a matricular-se del TFT serà necessari tindre matriculades totes les assignatures requerides per a finalitzar el pla d'estudis. A causa de circumstàncies d'índole excepcional, els centres podran establir terminis extraordinaris de matrícula per al TFT a l'inici del segon semestre; en

7. El TFT serà evaluado una vez que el estudiante disponga de todos los créditos necesarios para la obtención del título correspondiente, salvo los correspondientes al propio TFT.

Artículo 10. Estructura docente: el tutor académico

1. Todos los TFT estarán dirigidos por el tutor o tutores académicos que serán profesores preferiblemente con docencia en el plan de estudios del título superior y cuya formación se adecue para ejercer esta tarea en algún ámbito competencial del título.

2. Los tutores académicos que impartan la asignatura de TFT deberán cumplir un perfil capaz de exponer a cada estudiante las características del trabajo, de orientarlo en su desarrollo y de velar por el cumplimiento de los objetivos fijados, así como de realizar el seguimiento. Las normativas de los centros de cada titulación establecerán, si es el caso, las características que deberán poseer los tutores académicos: vinculación con la titulación, categoría profesional y perfil académico.

3. La asignación del profesorado responsable de tutelar los TFT la realizará la comisión académica de especialidad, o itinerario en su caso, con el visto bueno de la dirección del centro.

4. La labor docente la podrá realizar un tutor o grupo de tutores académicos, que asumirán las siguientes responsabilidades:

- a) Dirigir el desarrollo del TFT.
- b) Assegurar que el TFT reúna los requisitos formales, teóricos, técnicos o artísticos requeridos para cada tipo de proyecto.
- c) Garantizar que todo trabajo que se presente para su defensa tenga la calidad suficiente.
- d) Estar a disposición del tribunal evaluador, tras el depósito del proyecto y previamente a su exposición pública, para resolver cuántas dudas y preguntas puedan plantearse.

5. La comissió acadèmica d'especialitat, o itinerari en su caso, amb el vistiplau de la direcció del centre, podrà autoritzar, cuando el TFT se realice en una entidad externa o en el marco de un convenio de prácticas en otras instituciones u organismos distintos al ISEACV, que el trabajo sea codirigido por personal ajeno al centro dependiente del ISEACV en colaboración con el tutor o tutores académicos del centro donde se ha formalizado la matrícula.

Artículo 11. Inscripción y matrícula

1. El estudiante presentará ante la comisión académica de especialidad, o itinerario en su caso, de cada centro, en periodo lectivo la propuesta de su TFT. Ésta deberá contener los aspectos que determinen los centros dependientes del ISEACV.

2. En caso de cotutorización con tutores, directores o profesores de otros centros dependientes del ISEACV u otras empresas o instituciones nacionales o internacionales, los motivos que la justifiquen deberán explicarse mediante escrito que acompañe a la propuesta.

3. Cuando el TFT esté relacionado con las Prácticas Externas, solo se hará pública la relación de destino de prácticas. La propuesta del TFT se asignará con posterioridad a la adjudicación del lugar de prácticas y coordinada con estas.

4. La propuesta de TFT deberá ser revisada y aprobada por la comisión académica de especialidad, o itinerario en su caso, y deberá contar con el visto bueno de la dirección del centro. Las propuestas tendrán una validez de un curso académico. Asimismo, en el caso de que el estudiante no supere la materia en el curso en que se matriculó, la comisión académica de especialidad, o itinerario en su caso, podrá mantener el tema del TFT y el tutor en adjudicaciones de cursos posteriores.

5. La comissió acadèmica d'especialitat, o itinerari en su caso, establirà si los estudiantes de los programas de movilidad pueden realizar el TFT en el centro de destino. En cualquier caso, el proyecto deberá ser aprobado por la comisión académica de especialidad, o itinerario en su caso, contando con el visto bueno de la dirección del centro; se le asignará tutor o tutores académicos del centro ISEACV, y la evaluación se hará en el centro ISEACV.

6. La matrícula del TFT se realitzarà dentro del plazo general de matrícula que establezca el centro, mediante el abono de los precios públicos que correspondan conforme a los créditos que se tenga asignados. Para matricularse del TFT será necesario tener matriculadas todas las asignaturas requeridas para finalizar el plan de estudios. Debido a circunstancias de índole excepcional, los centros podrán establecer plazos extraordinarios de matrícula para el TFT al inicio del segundo

qualsevol cas, haurà de transcórrer un temps mínim de tres mesos entre la matrícula i l'avaluació del TFT.

7. La matrícula donarà dret a dos convocatòries oficials en cada curs acadèmic d'acord amb el que estableix el centre i aprova l'ISEACV. L'estudiant que no haja sigut avaluat o no haja defensat el seu treball en les convocatòries establides per al curs haurà de tornar a matricular-se en un altre curs acadèmic.

Article 12. Tribunal d'avaluació

1. Els tribunals d'avaluació seran proposats per la comissió acadèmica d'especialitat, o itinerari si és el cas, abans del mes de maig de cada any amb el vistiplau del director, i seran nomenats per la direcció del centre. Els centres determinaran el nombre de tribunals avaluadors necessaris per a poder avaluar els treballs presentats, i nomenaran els membres i almenys un suplent per cada tribunal.

2. Cada tribunal es compondrà, com a mínim, de tres membres: un president, un secretari i un vocal. El professorat responsable de tutelar el TFT no podrà formar part, en cap cas, del tribunal que jutge el projecte.

3. Seran membres dels tribunals d'avaluació els professors de la mateixa especialitat del títol pertanyents al centre. A més podran formar-ne part professors de l'especialitat d'altres centres i/o professionals experts en les matèries sobre les quals tracten els TFT.

Article 13. Presentació i defensa

1. En el moment de fer la presentació i defensa del TFT, l'estudiant ha d'haver superat totes les assignatures del currículum.

2. Quan l'estudiant vullga presentar el TFT haurà d'omplir en l'administració del centre una sol·licitud de defensa i d'avaluació del TFT amb quinze dies d'antelació a la corresponent convocatòria oficial.

3. El TFT es presentarà en el lloc, data, format, suport i nombre de còpies que determinen les disposicions normatives de la comissió acadèmica d'especialitat, o itinerari si és el cas, de cada centre.

4. El centre serà el que garantisca la protecció de tota la informació depositada del TFT. Fins al moment de la defensa, l'autor del projecte no tindrà accés a les còpies depositades. Quan el TFT siga avaluat positivament, se n'incorporarà una còpia en format electrònic al repositori institucional.

5. Els centres de l'ISEACV inclouran en el calendari de gestió acadèmica de cada curs els diferents períodes en què l'alumnat podrà presentar el TFT. En tot cas, i tal com estableix l'article 4 d'esta orde, l'alumnat tindrà dret únicament a dos convocatòries en cada curs acadèmic.

6. La presentació es podrà fer en qualsevol dels idiomes que s'han utilitzat en la impartició de les ensenyances artístiques superiors. En tot cas, es garantirà el dret a elaborar i defensar el TFT en qualsevol dels idiomes oficials de la comunitat autònoma.

7. La defensa del TFT es farà en un acte públic. Els centres hauran de fer pública la convocatòria, dia, hora i lloc, amb una antelació mínima de cinc dies naturals. Cada estudiant disposarà d'un temps màxim determinat pel centre per a la defensa, en què haurà d'exposar els objectius, la metodologia, el contingut i les conclusions del seu TFT.

8. En acabar la defensa, el tribunal podrà plantejar preguntes, sol·licitar aclariments o fer comentaris o suggeriments sobre el TFT presentat.

Article 14. Avaluació i qualificació

1. El TFT serà avaluat per un tribunal. El professorat responsable de tutelar el TFT emetrà un informe d'avaluació de cada un dels estudiants.

2. Per a poder optar a la presentació i defensa davant de tribunal, serà requisit imprescindible comptar amb l'informe d'avaluació favorable elaborat pel tutor o tutors seguint els criteris establits en la guia docent.

3. Una vegada realitzada la presentació i defensa del TFT per l'estudiant i vist l'informe del tutor, el tribunal deliberarà sobre la qualificació

semestre; en qualquier caso, deberá transcurrir un tiempo mínimo de tres meses entre la matrícula y la evaluación del TFT.

7. La matrícula dará derecho a dos convocatorias oficiales en cada curso académico de acuerdo a lo establecido por el centro y aprobado por el ISEACV. El estudiante que no haya sido evaluado o no haya defendido su trabajo en las convocatorias establecidas para el curso deberá volver a matricularse en otro curso académico.

Artículo 12. Tribunal de evaluación

1. Los tribunales de evaluación serán propuestos por la comisión académica de especialidad, o itinerario en su caso, antes del mes de mayo de cada año con el visto bueno del director, y serán nombrados por la dirección del centro. Los centros determinarán el número de tribunales evaluadores necesarios para poder evaluar los trabajos presentados, y nombrarán a sus miembros y al menos a un suplente por cada tribunal.

2. Cada tribunal se compondrá, como mínimo, de tres miembros: un presidente, un secretario y un vocal. El profesorado responsable de tutelar el TFT no podrá formar parte, en ningún caso, del tribunal que juzgue dicho proyecto.

3. Serán miembros de los tribunales de evaluación los profesores de la misma especialidad del título pertenecientes al centro. Además podrán formar parte de los mismos profesores de la especialidad de otros centros y/o profesionales expertos en las materias sobre las que traten los TFT.

Artículo 13. Presentación y defensa

1. En el momento de realizar la presentación y defensa del TFT, el estudiante tiene que haber superado todas las asignaturas del currículum.

2. Cuando el estudiante quiera presentar el TFT deberá cumplimentar en la administración del centro una solicitud de defensa y de evaluación del TFT con quince días de antelación a la correspondiente convocatoria oficial.

3. El TFT se presentará en el lugar, fecha, formato, soporte y número de copias que determinen las disposiciones normativas de la comisión académica de especialidad, o itinerario en su caso, de cada centro.

4. El centro será el que garantice la protección de toda la información depositada del TFT. Hasta el momento de la defensa, el autor del proyecto no tendrá acceso a las copias depositadas. Cuando el TFT sea evaluado positivamente, se incorporará al repositorio institucional una copia en formato electrónico.

5. Los centros del ISEACV incluirán en el calendario de gestión académica de cada curso los diferentes periodos en que el alumnado podrá presentar el TFT. En cualquier caso, y tal y como se establece en el artículo 4 de esta orden, el alumnado tendrá derecho únicamente a dos convocatorias en cada curso académico.

6. La presentación se podrá efectuar en cualquiera de los idiomas que se han utilizado en la impartición de las enseñanzas artísticas superiores. En todo caso, se garantizará el derecho a elaborar y defender el TFT en cualquiera de los idiomas oficiales de la comunidad autónoma.

7. La defensa del TFT se hará en un acto público. Los centros deberán hacer pública la convocatoria, día, hora y lugar, con una antelación mínima de cinco días naturales. Cada estudiante dispondrá de un tiempo máximo determinado por el centro para la defensa, en la que deberá exponer los objetivos, la metodología, el contenido y las conclusiones de su TFT.

8. Al concluir la defensa, el tribunal podrá plantear preguntas, solicitar aclaraciones o efectuar comentarios o sugerencias sobre el TFT presentado.

Artículo 14. Evaluación y calificación

1. El TFT será evaluado por un tribunal. El profesorado responsable de tutelar el TFT emitirá un informe de evaluación de cada uno de los estudiantes.

2. Para poder optar a la presentación y defensa ante el tribunal, será requisito imprescindible contar con el informe de evaluación favorable elaborado por el tutor o los tutores siguiendo los criterios establecidos en la guía docente.

3. Una vez realizada la presentación y defensa del TFT por el estudiante y, visto el informe del tutor, el tribunal deliberará sobre la calificación

que li correspon d'acord amb els criteris d'avaluació. Els criteris d'avaluació es faran públics per mitjà de la corresponent guia docent de TFT. Estos partiran dels resultats d'aprenentatge marcats per l'assignatura i de les competències previstes per a la titulació. El tribunal elaborarà una acta de qualificació individual per a cada estudiant en què s'especificaran el tema del TFT, els criteris i instruments amb què s'ha determinat el nivell d'adquisició dels resultats d'aprenentatge i de les competències, així com la qualificació global obtinguda per l'estudiant. Per a obtenir la qualificació final d'este apartat, caldrà tindre en compte la qualificació que cada membre del tribunal atribuisca al TFT. En les disposicions normatives del TFT de la titulació i en les seues corresponents guies docents, s'establirà el procediment detallat sobre els aspectes a valorar i la forma d'obtenir la qualificació.

4. Els reials decrets 1125/2003, de 5 de setembre, i 1614/2009, de 26 d'octubre, estableixen que les qualificacions seran numèriques seguint una escala de 0 a 10, amb un decimal: 0-4,9: suspens (SS); 5,0-6,9: aprovat (AP); 7,0-8,9: notable (NT); 9,0-10: excel·lent (EX); la menció de matrícula d'honor podrà ser atorgada a estudiants que hagen obtingut una qualificació igual o superior a 9,0. El seu nombre no podrà excedir el cinc per cent de l'alumnat matriculat en eixa matèria en el corresponent curs acadèmic.

5. En cas d'obtenir informe desfavorable o qualificació de suspens pel tribunal, es farà arribar un informe a l'estudiant amb les recomanacions oportunes per a la millora del treball i la seua posterior avaluació.

6. L'alumne disconforme amb la qualificació obtinguda podrà sol·licitar la revisió del seu TFT per mitjà d'una instància dirigida al president del tribunal en què argumente les raons de la seua disconformitat. La revisió de l'avaluació serà realitzada en primera instància pel mateix tribunal i en la següent instància serà resolta pel procediment que determine l'ISEACV.

7. Els terminis de sol·licitud, revisió i resolució de l'avaluació seran determinats pels centres.

Article 15. Depòsit

Els centres determinaran els períodes de custòdia i permanència dels TFT una vegada finalitzat tot el procés d'avaluació i qualificació.

Article 16. TFT realitzats en el marc de programes d'intercanvi acadèmic

1. Els centres, excepcionalment, garantirán la mobilitat de l'alumnat durant el període de realització del TFT, sempre que les normatives a aplicar ho permeten i, en tot cas, a través d'acords bilaterals específics amb aquells centres que garantisquen un sistema de cotutorització de l'alumnat i unes condicions adequades perquè es realitze en el centre d'acollida.

2. Els acords hauran de contemplar un model de mínims, segons establisquen els centres implicats, que garantisca el manteniment de la qualitat dels TFT realitzats per l'alumnat dels centres dependents de l'ISEACV.

3. En el cas que el TFT siga desenvolupat en una institució d'educació superior estrangera, esta ha d'expedir l'informe d'avaluació favorable, que s'haurà de remetre al centre a què pertany l'estudiant.

Article 17. Propietat intel·lectual

Al TFT li serà aplicable el que dispose la legislació vigent en matèria de propietat intel·lectual.

CAPÍTOL IV *Pràctiques acadèmiques externes*

Article 18. Definició, naturalesa i característiques de les pràctiques externes

1. Les pràctiques acadèmiques externes són una activitat de naturalesa formativa realitzada pels estudiants d'estudis superiors i màsters i supervisada pels centres dependents de l'ISEACV l'objectiu de la qual és permetre als estudiants aplicar i complementar els coneixements adquirits en la seua formació acadèmica, afavorint l'adquisició de competències que els preparen per a l'exercici d'activitats professionals, els faciliten l'ocupabilitat i els fomenten la capacitat d'emprenedoria.

que le corresponde conforme a los criterios de evaluación. Los criterios de evaluación se harán públicos por medio de la correspondiente guía docente de TFT. Éstos partirán de los resultados de aprendizaje marcados por la asignatura y de las competencias previstas para la titulación. El tribunal elaborará un acta de calificación individual para cada estudiante en la que se especificará el tema del TFT, los criterios e instrumentos con los que se ha determinado el nivel de adquisición de los resultados de aprendizaje y de las competencias, así como la calificación global obtenida por el estudiante. Para obtener la calificación final de este apartado, será necesario tener en cuenta la calificación que cada miembro del tribunal atribuya al TFT. En las disposiciones normativas del TFT de la titulación y en sus correspondientes guías docentes, se establecerá el procedimiento detallado sobre los aspectos a valorar y la forma de obtener la calificación.

4. Los reales decretos 1125/2003, de 5 de septiembre, y 1614/2009, de 26 de octubre, establecen que las calificaciones serán numéricas siguiendo una escala de 0 a 10, con un decimal: 0-4,9: suspenso (SS); 5,0- 6,9: aprobado (AP); 7,0-8,9: notable (NT); 9,0-10: sobresaliente (SB); la mención de matrícula de honor podrá ser otorgada a estudiantes que hayan obtenido una calificación igual o superior a 9,0. Su número no podrá exceder del cinco por ciento del alumnado matriculado en esa materia en el correspondiente curso académico.

5. En caso de obtener informe desfavorable o calificación de suspenso por el tribunal, se hará llegar a un informe al estudiante con las recomendaciones oportunas para la mejora del trabajo y su posterior evaluación.

6. El alumno disconforme con la calificación obtenida, podrá presentar solicitud de revisión de su TFT mediante una instancia dirigida al presidente del tribunal, argumentando las razones de su disconformidad. La revisión de la evaluación en primera instancia se realizará por el mismo tribunal y en la siguiente instancia será resuelta por el procedimiento que determine el ISEACV.

7. Los plazos de solicitud, revisión y resolución de la evaluación serán determinados por los centros.

Artículo 15. Depósito

Los centros determinarán los periodos de custodia y permanencia de los TFT una vez finalizado todo el proceso de evaluación y calificación.

Artículo 16. TFT realizados en el marco de programas de intercambio académico

1. Los centros, excepcionalmente, garantizarán la movilidad del alumnado durante el periodo de realización del TFT, siempre que las normativas a aplicar lo permitan y, en cualquier caso, a través de acuerdos bilaterales específicos con aquellos centros que garanticen un sistema de co-tutorización del alumnado y unas condiciones adecuadas para la realización del mismo en el centro de acogida.

2. Los acuerdos deberán contemplar un modelo de mínimos, según establezcan los centros implicados, que garantice el mantenimiento de la calidad de los TFT realizados por el alumnado de los centros dependientes del ISEACV.

3. En el caso de que el TFT sea desarrollado en una institución de educación superior extranjera, esta debe expedir el informe de evaluación favorable, que deberá remitirse al centro al que pertenece el estudiante.

Artículo 17. Propiedad intelectual

Al TFT le será de aplicación lo que disponga la legislación vigente en materia de propiedad intelectual.

CAPÍTULO IV *Prácticas académicas externas*

Artículo 18. Definición, naturaleza y características de las prácticas externas

1. Las prácticas académicas externas constituyen una actividad de naturaleza formativa realizada por los estudiantes de estudios superiores y másteres y supervisada por los centros dependientes del ISEACV cuyo objetivo es permitir a los estudiantes aplicar y complementar los conocimientos adquiridos en su formación académica, favoreciendo la adquisición de competencias que les preparen para el ejercicio de actividades profesionales, faciliten su empleabilidad y fomenten su capacidad de emprendimiento.

2. Es podran realitzar en els mateixos centres dependents de l'ISEACV, excepte en el centre de matricula, o en entitats col·laboradores, com ara empreses, institucions i entitats públiques i privades en l'àmbit nacional i internacional.

3. Atés el caràcter formatiu de les pràctiques acadèmiques externes, de la seua realització no se'n derivaran, en cap cas, obligacions pròpies d'una relació laboral, ni el seu contingut podrà donar lloc a la substitució de la prestació laboral pròpia de llocs de treball.

4. Així mateix, i en el cas que a l'acabament dels estudis l'alumne s'incorpore a la plantilla de l'entitat col·laboradora, el temps de les pràctiques no es comptarà a l'efecte d'antiguitat ni eximirà del període de prova, llevat que en l'oportú conveni col·lectiu aplicable s'estipule expressament una altra cosa.

Article 19. Fins

Amb la realització de les pràctiques acadèmiques externes es preten aconseguir els fins següents:

- a) Contribuir a la formació integral dels estudiants complementant el seu aprenentatge teòric i pràctic.
- b) Facilitar el coneixement de la metodologia de treball adequada a la realitat professional en què els estudiants hauran d'operar, contrastant i aplicant els coneixements adquirits.
- c) Afavorir el desenvolupament de competències tècniques, metodològiques, personals i participatives.
- d) Obtindre una experiència pràctica que els facilite la inserció en el mercat de treball i millore la seua ocupabilitat futura.
- e) Afavorir els valors de la innovació, la creativitat i l'emprenedoria.

Article 20. Modalitats de pràctiques acadèmiques externes

Les pràctiques acadèmiques externes seran curriculars i extracurriculars.

- a) Les pràctiques curriculars es configuren com a activitats acadèmiques integrants del pla d'estudis de què es tracte.
- b) Les pràctiques extracurriculars són aquelles que els estudiants podran realitzar amb caràcter voluntari durant el seu període de formació i que, tot i tindre els mateixos fins que les pràctiques curriculars, no formen part del corresponent pla d'estudis. No obstant això, seran previstes en el suplement europeu al títol conforme determine la normativa vigent.

Article 21. Duració i horaris de realització de les pràctiques

1. La duració de les pràctiques serà la següent:

- a) Les pràctiques externes curriculars tindran la duració que establisca el pla d'estudis corresponent.
- b) Les pràctiques externes extracurriculars tindran una duració preferentment no superior al cinquanta per cent del curs acadèmic, procurant assegurar el correcte desenvolupament i seguiment de les activitats acadèmiques de l'estudiant.

2. Els horaris de realització de les pràctiques s'establiran d'acord amb les seues característiques i les disponibilitats de l'entitat col·laboradora. Els horaris, en tot cas, seran compatibles amb l'activitat acadèmica, formativa i de representació i participació desenvolupada per l'estudiant en els centres dependents de l'ISEACV.

Article 22. El projecte formatiu

1. El projecte formatiu concretarà el pla de treball, amb les activitats a desenvolupar tant presencials com autònomes, per a la realització de cada una de les pràctiques acadèmiques externes per a les quals s'haja subscrit un acord de cooperació educativa.

2. Els projectes formatius s'hauran de formular en consonància amb la guia docent de les pràctiques externes. Esta fixarà els objectius educatius, que s'establiran considerant les competències transversals, generals i específiques que ha d'adquirir l'estudiant, així com els coneixements previs, els continguts, els resultats d'aprenentatge, la metodologia, la planificació de la càrrega ECTS, els procediments d'avaluació de l'adquisició de les competències, el sistema de qualificacions i l'organització temporal de l'aprenentatge. Així mateix, els continguts de les pràctiques es definiran de manera que asseguren la relació directa de les competències a adquirir amb els estudis cursats.

2. Podrán realizarse en los propios centros dependientes del ISEACV, exceptuando el centro de matricula, o en entidades colaboradoras, tales como, empresas, instituciones y entidades públicas y privadas en el ámbito nacional e internacional.

3. Dado el carácter formativo de las prácticas académicas externas, de su realización no se derivarán, en ningún caso, obligaciones propias de una relación laboral, ni su contenido podrá dar lugar a la sustitución de la prestación laboral propia de puestos de trabajo.

4. Asimismo, y en el caso de que al término de los estudios el alumno se incorpore a la plantilla de la entidad colaboradora, el tiempo de las prácticas no se computará a efectos de antigüedad ni eximirá del período de prueba, salvo que en el oportuno convenio colectivo aplicable estuviera expresamente estipulado algo distinto.

Artículo 19. Fines

Con la realización de las prácticas académicas externas se pretenden alcanzar los siguientes fines:

- a) Contribuir a la formación integral de los estudiantes complementando su aprendizaje teórico y práctico.
- b) Facilitar el conocimiento de la metodología de trabajo adecuada a la realidad profesional en que los estudiantes habrán de operar, contrastando y aplicando los conocimientos adquiridos.
- c) Favorecer el desarrollo de competencias técnicas, metodológicas, personales y participativas.
- d) Obtener una experiencia práctica que les facilite la inserción en el mercado de trabajo y mejore su empleabilidad futura.
- e) Favorecer los valores de la innovación, la creatividad y el emprendimiento.

Artículo 20. Modalidades de prácticas académicas externas

Las prácticas académicas externas serán curriculares y extracurriculares.

- a) Las prácticas curriculares se configuran como actividades académicas integrantes del plan de estudios de que se trate.
- b) Las prácticas extracurriculares son aquellas que los estudiantes podrán realizar con carácter voluntario durante su período de formación y que, aún teniendo los mismos fines que las prácticas curriculares, no forman parte del correspondiente plan de estudios. No obstante, serán contempladas en el suplemento europeo al título conforme determine la normativa vigente.

Artículo 21. Duración y horarios de realización de las prácticas

1. La duración de las prácticas será la siguiente:

- a) Las prácticas externas curriculares tendrán la duración que establezca el plan de estudios correspondiente.
- b) Las prácticas externas extracurriculares tendrán una duración preferentemente no superior al cincuenta por ciento del curso académico, procurando el aseguramiento del correcto desarrollo y seguimiento de las actividades académicas del estudiante.

2. Los horarios de realización de las prácticas se establecerán de acuerdo con las características de las mismas y las disponibilidades de la entidad colaboradora. Los horarios, en todo caso, serán compatibles con la actividad académica, formativa y de representación y participación desarrollada por el estudiante en los centros dependientes del ISEACV.

Artículo 22. El proyecto formativo

1. El proyecto formativo concretará el plan de trabajo, con las actividades a desarrollar tanto presenciales como autónomas, para la realización de cada una de las prácticas académicas externas para las que se haya suscrito acuerdo de cooperación educativa.

2. Los proyectos formativos deberán formularse en consonancia con la guía docente de las prácticas externas. Ésta fijará los objetivos educativos, que se establecerán considerando las competencias transversales, generales y específicas que debe adquirir el estudiante, así como los conocimientos previos, los contenidos, los resultados de aprendizaje, la metodología, la planificación de la carga ECTS, los procedimientos de evaluación de la adquisición de las competencias, el sistema de calificaciones y la organización temporal del aprendizaje. Asimismo los contenidos de las prácticas se definirán de forma que aseguren la relación directa de las competencias a adquirir con los estudios cursados.

3. En tot cas, es procurarà que el projecte formatiu es conforme seguint els principis d'inclusió, igualtat d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal.

Article 23. Acords de cooperació educativa

1. Per a la realització de les pràctiques externes, els centres dependents de l'ISEACV subscriuran acords de cooperació educativa amb les entitats col·laboradores previstes en l'article 20.2 de la present orde i fomentaran que estes siguen accessibles per a la realització de pràctiques d'estudiants amb discapacitat procurant la disposició dels recursos humans, materials i tecnològics necessaris que asseguren la igualtat d'oportunitats. En el cas que l'entitat col·laboradora siga una administració pública, l'ISEACV tramitarà la subscripció de l'oportú conveni de col·laboració, l'aprovació del qual correspondrà al Consell de Direcció de l'ISEACV o òrgan en qui delegue.

2. Els acords de cooperació educativa establiran el marc regulador de les relacions entre l'estudiant, l'entitat col·laboradora i el centre dependent de l'ISEACV. Les clàusules o els annexos que les despleguen hauran d'integrar almenys:

- a) El projecte formatiu objecte de la pràctica a realitzar per l'estudiant.
- b) El règim de permisos a què tinga dret d'acord amb la normativa vigent.
- c) Les condicions de rescissió anticipada de la pràctica en cas d'incompliment dels seus termes.
- d) Si és el cas, el règim de subscripció i pagament d'assegurances, tant d'accidents com de responsabilitat civil.
- e) L'existència, si és el cas, d'una borsa o ajuda d'estudis per a l'estudiant i la forma d'accés.
- f) La protecció de les seues dades.
- g) La regulació dels eventuais conflictes sorgits en el seu desenvolupament.
- h) Els termes del reconeixement del centre dependent de l'ISEACV a la labor realitzada pels tutors de l'entitat col·laboradora.

Article 24. Destinataris de les pràctiques i requisits per a la seua realització

1. Podran realitzar pràctiques acadèmiques externes:

- a) Els estudiants matriculats en els estudis superiors i màsters en Ensenyances Artístiques impartits pels centres dependents de l'ISEACV.
- b) Els estudiants d'altres centres superiors i d'universitats espanyoles o estrangeres que, en virtut de programes de mobilitat acadèmica o d'acords que hagen establert, es troben cursant estudis en els centres dependents de l'ISEACV.

c) Aquells alumnes que hagen superat el 50 per cent dels crèdits necessaris per a obtenir el títol superior en Ensenyances Artístiques que estiguen cursant. En el cas dels alumnes de màster, este requisit no serà aplicable.

2. Per a la realització de les pràctiques externes els estudiants hauran de complir, si és el cas, els requisits següents:

- a) Estar matriculat en estudis superiors o màsters a què es vinculen les competències transversals, generals i específiques a adquirir per l'estudiant en la realització de la pràctica.
- b) En el cas de pràctiques externes curriculars, estar matriculat en la corresponent assignatura de pràctiques, segons el pla d'estudis de què es tracte.
- c) No mantindre cap relació contractual amb l'empresa, institució o entitat pública o privada o el mateix centre dependent de l'ISEACV on s'hagen de realitzar les pràctiques, excepte autorització de l'ISEACV.

Article 25. Drets i deures dels estudiants en pràctiques

1. Durant la realització de les pràctiques externes, els estudiants tindrán els següents drets:

- a) A la tutela, durant el període de duració de la corresponent pràctica, per un professor del centre i per un professional que preste servicis en l'empresa, institució o entitat on es realitze.
- b) A l'avaluació d'acord amb els criteris establits pels centres dependents de l'ISEACV.

3. En todo caso, se procurará que el proyecto formativo se conforme siguiendo los principios de inclusión, igualdad de oportunidades, no discriminación y accesibilidad universal.

Artículo 23. Acuerdos de cooperación educativa

1. Para la realización de las prácticas externas, los centros dependientes del ISEACV suscribirán acuerdos de cooperación educativa con las entidades colaboradoras previstas en el artículo 20.2 de la presente orden y fomentarán que estas sean accesibles para la realización de prácticas de estudiantes con discapacidad procurando la disposición de los recursos humanos, materiales y tecnológicos necesarios que aseguren la igualdad de oportunidades. En caso de que la entidad colaboradora sea una administración pública, el ISEACV tramitará la suscripción del oportuno convenio de colaboración, cuya aprobación corresponderá al Consejo de Dirección del ISEACV u órgano en quien delegue.

2. Los acuerdos de cooperación educativa establecerán el marco regulador de las relaciones entre el estudiante, la entidad colaboradora y el centro dependiente del ISEACV. En sus cláusulas o en los anexos que las desarrollen deberán integrar al menos:

- a) El proyecto formativo objeto de la práctica a realizar por el estudiante.
- b) El régimen de permisos a que tenga derecho con arreglo a la normativa vigente.
- c) Las condiciones de rescisión anticipada de la práctica en caso de incumplimiento de sus términos.
- d) En su caso, el régimen de suscripción y pago de seguros, tanto de accidentes como de responsabilidad civil.
- e) La existencia, en su caso, de una bolsa o ayuda de estudios para el estudiante y la forma de su satisfacción.
- f) La protección de sus datos.
- g) La regulación de los eventuales conflictos surgidos en su desarrollo.
- h) Los términos del reconocimiento del centro dependiente del ISEACV, a la labor realizada por los tutores de la entidad colaboradora.

Artículo 24. Destinatarios de las prácticas y requisitos para su realización

1. Podrán realizar prácticas académicas externas:

- a) Los estudiantes matriculados en los estudios superiores y másteres en Enseñanzas Artísticas impartidos por los centros dependientes de ISEACV.
- b) Los estudiantes de otros centros superiores y de universidades españolas o extranjeras que, en virtud de programas de movilidad académica o de acuerdos establecidos entre las mismas, se encuentren cursando estudios en los centros dependientes del ISEACV.

c) Aquellos alumnos que hayan superado el 50% de los créditos necesarios para obtener el título superior en Enseñanzas Artísticas cuyas enseñanzas estuviese cursando. En el caso de los alumnos de máster, este requisito no será de aplicación.

2. Para la realización de las prácticas externas los estudiantes deberán cumplir, en su caso, los siguientes requisitos:

- a) Estar matriculado en estudios superiores o másteres a los que se vinculan las competencias transversales, generales y específicas a adquirir por el estudiante en la realización de la práctica.
- b) En el caso de prácticas externas curriculares, estar matriculado en la correspondiente asignatura de prácticas, según el plan de estudios de que se trate.
- c) No mantener ninguna relación contractual con la empresa, institución o entidad pública o privada o el propio centro dependiente del ISEACV en el que se van a realizar las prácticas, salvo autorización del ISEACV.

Artículo 25. Derechos y deberes de los estudiantes en prácticas

1. Durante la realización de las prácticas externas, los estudiantes tendrán los siguientes derechos:

- a) A la tutela, durante el período de duración de la correspondiente práctica, por un profesor del centro y por un profesional que preste servicios en la empresa, institución o entidad donde se realice la misma.
- b) A la evaluación de acuerdo con los criterios establecidos por los centros dependientes del ISEACV.

c) A l'obtenció d'un informe per part de l'entitat col·laboradora on ha realitzat les pràctiques, amb menció expressa de l'activitat realitzada, la seua duració i, si és el cas, el seu rendiment.

d) A percebre, en els casos en què així s'estipule, l'aportació econòmica de l'entitat col·laboradora, en concepte de borsa o ajuda a l'estudi.

e) A la propietat intel·lectual i industrial en els termes establits en la legislació reguladora de la matèria.

f) A rebre, per part de l'entitat col·laboradora, informació de la normativa de seguretat i prevenció de riscos laborals.

g) A complir amb la seua activitat acadèmica, formativa i de representació i participació, prèvia comunicació amb antelació suficient a l'entitat col·laboradora.

h) A disposar dels recursos necessaris per a l'accés dels estudiants amb discapacitat a la tutela, a la informació, a l'avaluació i a la mateixa realització de les pràctiques en igualtat de condicions.

i) A conciliar, en el cas dels estudiants amb discapacitat, la realització de les pràctiques amb aquelles activitats i situacions personals derivades o connectades amb la situació de discapacitat.

j) A aquells altres drets previstos en la normativa vigent i en els corresponents acords de cooperació educativa subscrits pels centres dependents de l'ISEACV amb l'entitat col·laboradora.

2. Així mateix, durant la realització de les pràctiques externes, els estudiants hauran de complir els deures següents:

a) Complir la normativa vigent relativa a pràctiques externes establida per l'ISEACV.

b) Conèixer i complir el projecte formatiu de les pràctiques seguint les indicacions del tutor assignat per l'entitat col·laboradora davall la supervisió del tutor acadèmic del centre dependent de l'ISEACV.

c) Mantindre contacte amb el tutor acadèmic del centre durant el desenvolupament de la pràctica i comunicar-li qualsevol incidència que hi puga sorgir, així com entregar els documents i informes de seguiment intermedi i la memòria final que li siguen requerits.

d) Incorporar-se a l'entitat col·laboradora de què es tracte en la data acordada, complir l'horari previst en el projecte educatiu i respectar les normes de funcionament, seguretat i prevenció de riscos laborals de l'entitat.

e) Desenvolupar el projecte formatiu i complir amb diligència les activitats acordades amb l'entitat col·laboradora d'acord amb les línies establides en el projecte.

f) Elaborar la memòria final de les pràctiques, prevista en l'article 32 d'esta orde, i, si és el cas, l'informe intermedi.

g) Guardar confidencialitat en relació amb la informació interna de l'entitat col·laboradora i guardar secret professional sobre les seues activitats durant la seua estada i finalitzada esta.

h) Mostrar, en tot moment, una actitud respectuosa cap a la política de l'entitat col·laboradora.

i) Qualsevol altre deure previst en la normativa vigent i en els corresponents acords de cooperació educativa subscrits pels centres dependents de l'ISEACV amb l'entitat col·laboradora.

Article 26. Tutories i requisits per a exercir-les

1. Per a la realització de les pràctiques externes, els estudiants comptaran amb un tutor de l'entitat col·laboradora i un tutor acadèmic dels centres dependents de l'ISEACV.

2. El tutor designat per l'entitat col·laboradora haurà de ser una persona vinculada a l'entitat, amb experiència professional i amb els coneixements necessaris per a realitzar una tutela efectiva. No podrà coincidir amb la persona que exercix les funcions de tutor acadèmic dels centres dependents de l'ISEACV.

3. La designació del tutor acadèmic del centre dependent de l'ISEACV es farà d'acord amb els procediments establits per este:

a) Per a les pràctiques curriculars, el tutor haurà de ser un professor dels centres dependents de l'ISEACV, amb preferència del mateix centre en què es trobe matriculat l'estudiant i, en tot cas, afí a l'ensenyança a què es vincula la pràctica.

b) En el cas de les pràctiques extracurriculars, el tutor acadèmic serà preferentment un professor dels centres dependents de l'ISEACV que impartisca docència en la mateixa branca de coneixement de l'ensenyança cursada.

c) A la obtenció de un informe por parte de la entidad colaboradora donde ha realizado las prácticas, con mención expresa de la actividad desarrollada, su duración y, en su caso, su rendimiento.

d) A percibir, en los casos en que así se estipule, la aportación económica de la entidad colaboradora, en concepto de bolsa o ayuda al estudio.

e) A la propiedad intelectual e industrial en los términos establecidos en la legislación reguladora de la materia.

f) A recibir, por parte de la entidad colaboradora, información de la normativa de seguridad y prevención de riesgos laborales.

g) A cumplir con su actividad académica, formativa y de representación y participación, previa comunicación con antelación suficiente a la entidad colaboradora.

h) A disponer de los recursos necesarios para el acceso de los estudiantes con discapacidad a la tutela, a la información, a la evaluación y al propio desempeño de las prácticas en igualdad de condiciones.

i) A conciliar, en el caso de los estudiantes con discapacidad, la realización de las prácticas con aquellas actividades y situaciones personales derivadas o conectadas con la situación de discapacidad.

j) A aquellos otros derechos previstos en la normativa vigente y en los correspondientes acuerdos de cooperación educativa suscritos por los centros dependientes del ISEACV con la entidad colaboradora.

2. Asimismo, durante la realización de las prácticas externas, los estudiantes deberán atender al cumplimiento de los siguientes deberes:

a) Cumplir la normativa vigente relativa a prácticas externas establecida por el ISEACV.

b) Conocer y cumplir el proyecto formativo de las prácticas siguiendo las indicaciones del tutor asignado por la entidad colaboradora bajo la supervisión del tutor académico del centro dependiente del ISEACV.

c) Mantener contacto con el tutor académico del centro durante el desarrollo de la práctica y comunicarle cualquier incidencia que pueda surgir en el mismo, así como hacer entrega de los documentos e informes de seguimiento intermedio y la memoria final que le sean requeridos.

d) Incorporarse a la entidad colaboradora de que se trate en la fecha acordada, cumplir el horario previsto en el proyecto educativo y respetar las normas de funcionamiento, seguridad y prevención de riesgos laborales de la misma.

e) Desarrollar el proyecto formativo y cumplir con diligencia las actividades acordadas con la entidad colaboradora conforme a las líneas establecidas en el mismo.

f) Elaboración de la memoria final de las prácticas, prevista en el artículo 32 de esta orden, y, en su caso, del informe intermedio.

g) Guardar confidencialidad en relación con la información interna de la entidad colaboradora y guardar secreto profesional sobre sus actividades durante su estancia y finalizada esta.

h) Mostrar, en todo momento, una actitud respetuosa hacia la política de la entidad colaboradora.

i) Cualquier otro deber previsto en la normativa vigente y en los correspondientes acuerdos de cooperación educativa suscritos por los centros dependientes del ISEACV con la entidad colaboradora.

Artículo 26. Tutorías y requisitos para ejercerlas

1. Para la realización de las prácticas externas, los estudiantes contarán con un tutor de la entidad colaboradora y un tutor académico de los centros dependientes del ISEACV.

2. El tutor designado por la entidad colaboradora deberá ser una persona vinculada a la misma, con experiencia profesional y con los conocimientos necesarios para realizar una tutela efectiva. No podrá coincidir con la persona que desempeña las funciones de tutor académico de los centros dependientes del ISEACV.

3. La designación de tutor académico del centro dependiente del ISEACV se hará de acuerdo con los procedimientos establecidos por el mismo:

a) Para las prácticas curriculares el tutor deberá ser un profesor de los centros dependientes del ISEACV, con preferencia del propio centro en el que se encuentre matriculado el estudiante y, en todo caso, afín a la enseñanza a la que se vincula la práctica.

b) En el caso de las prácticas extracurriculares, el tutor académico será preferentemente un profesor de los centros dependientes del ISEACV que imparta docencia en la misma rama de conocimiento de la enseñanza cursada.

4. Els centres dependents de l'ISEACV facilitaràn als tutors d'estudiants amb discapacitat la informació i la formació necessàries per a l'exercici d'esta funció.

Article 27. Drets i deures del tutor de l'entitat col·laboradora

1. El tutor de l'entitat col·laboradora tindrà els drets següents:

a) Al reconeixement de la seua activitat col·laboradora per part dels centres dependents de l'ISEACV en els termes que prevegen els acords de cooperació educativa.

b) A ser informat sobre la normativa que regula les pràctiques externes, així com del projecte formatiu i de les condicions del seu desenvolupament.

c) A tindre accés al centre dependent de l'ISEACV per a obtenir la informació i el suport necessaris per al compliment dels fins propis de la seua funció.

d) A aquelles altres consideracions específiques que el centre dependent de l'ISEACV puga establir.

2. Així mateix tindrà els deures següents:

a) Acollir l'estudiant i organitzar l'activitat a desenvolupar d'acord amb el que estableix el projecte formatiu.

b) Supervisar les seues activitats, orientar i controlar el desenvolupament de la pràctica amb una relació basada en el respecte mutu i el compromís amb l'aprenentatge.

c) Informar l'estudiant de l'organització i del funcionament de l'entitat i de la normativa d'interès, especialment la relativa a la seguretat i riscos laborals.

d) Coordinar amb el tutor acadèmic del centre dependent de l'ISEACV el desenvolupament de les activitats establides en l'acord de cooperació educativa, incloent-hi aquelles modificacions del pla formatiu que puguen ser necessàries per al normal desenvolupament de la pràctica, així com la comunicació i resolució de possibles incidències que puguen sorgir en el desenvolupament de la pràctica i el control de permisos per a la realització d'exàmens.

e) Emetre els informes intermedi i final a què es referix l'article 31 d'esta orde.

f) Proporcionar la formació complementària que necessite l'estudiant per a la realització de les pràctiques.

g) Proporcionar a l'estudiant els mitjans materials indispensables per al desenvolupament de la pràctica.

h) Facilitar i estimular l'aportació de propostes d'innovació, millora i emprenedoria per part de l'estudiant.

i) Facilitar al tutor acadèmic del centre dependent de l'ISEACV l'accés a l'entitat per al compliment dels fins propis de la seua funció.

j) Guardar confidencialitat en relació amb qualsevol informació que conega de l'estudiant com a conseqüència de la seua activitat com a tutor.

k) Prestar ajuda i assistència a l'estudiant, durant la seua estada en l'entitat, per a la resolució d'aquelles qüestions de caràcter professional que puga necessitar en l'exercici de les activitats que hi realitza.

Article 28. Drets i deures del tutor acadèmic dels centres dependents de l'ISEACV

1. El tutor acadèmic dels centres dependents de l'ISEACV tindrà els drets següents:

a) Al reconeixement efectiu de la seua activitat acadèmica en els termes que estableisca el centre dependent de l'ISEACV, d'acord amb la seua normativa interna.

b) A ser informat sobre la normativa que regula les pràctiques externes, així com del projecte formatiu i de les condicions en què es desenvoluparà l'estada de l'estudiant a tutelar.

c) A tindre accés a l'entitat per al compliment dels fins propis de la seua funció.

2. Així mateix, tindrà els deures següents:

a) Velar pel normal desenvolupament del projecte formatiu, garantint la compatibilitat de l'horari de realització de les pràctiques amb les obligacions acadèmiques, formatives i de representació i participació de l'estudiant.

b) Fer un seguiment efectiu de les pràctiques coordinant-se amb el tutor de l'entitat col·laboradora i vistos, si és el cas, els informes de seguiment.

4. Los centros dependientes del ISEACV facilitarán a los tutores de estudiantes con discapacidad la información y la formación necesarias para el desempeño de esta función.

Artículo 27. Derechos y deberes del tutor de la entidad colaboradora

1. El tutor de la entidad colaboradora tendrá los siguientes derechos:

a) Al reconocimiento de su actividad colaboradora por parte de los centros dependientes del ISEACV en los términos previstos en los acuerdos de cooperación educativa.

b) A ser informado acerca de la normativa que regula las prácticas externas, así como del proyecto formativo y de las condiciones de su desarrollo.

c) A tener acceso al centro dependiente del ISEACV para obtener la información y el apoyo necesarios para el cumplimiento de los fines propios de su función.

d) A aquellas otras consideraciones específicas que el centro dependiente del ISEACV pueda establecer.

2. Asimismo tendrá los siguientes deberes:

a) Acoger al estudiante y organizar la actividad a desarrollar con arreglo a lo establecido en el proyecto formativo.

b) Supervisar sus actividades, orientar y controlar el desarrollo de la práctica con una relación basada en el respeto mutuo y el compromiso con el aprendizaje.

c) Informar al estudiante de la organización y funcionamiento de la entidad y de la normativa de interés, especialmente la relativa a la seguridad y riesgos laborales.

d) Coordinar con el tutor académico del centro dependiente del ISEACV el desarrollo de las actividades establecidas en el acuerdo de cooperación educativa, incluyendo aquellas modificaciones del plan formativo que puedan ser necesarias para el normal desarrollo de la práctica, así como la comunicación y resolución de posibles incidencias que pudieran surgir en el desarrollo de la misma y el control de permisos para la realización de exámenes.

e) Emitir los informes intermedio y final a que se refiere el artículo 31 de esta orden.

f) Proporcionar la formación complementaria que precise el estudiante para la realización de las prácticas.

g) Proporcionar al estudiante los medios materiales indispensables para el desarrollo de la práctica.

h) Facilitar y estimular la aportación de propuestas de innovación, mejora y emprendimiento por parte del estudiante.

i) Facilitar al tutor académico del centro dependiente del ISEACV el acceso a la entidad para el cumplimiento de los fines propios de su función.

j) Guardar confidencialidad en relación con cualquier información que conozca del estudiante como consecuencia de su actividad como tutor.

k) Prestar ayuda y asistencia al estudiante, durante su estancia en la entidad, para la resolución de aquellas cuestiones de carácter profesional que pueda necesitar en el desempeño de las actividades que realiza en la misma.

Artículo 28. Derechos y deberes del tutor académico de los centros dependientes del ISEACV

1. El tutor académico de los centros dependientes del ISEACV tendrá los siguientes derechos:

a) Al reconocimiento efectivo de su actividad académica en los términos que establezca el centro dependiente del ISEACV, de acuerdo con su normativa interna.

b) A ser informado acerca de la normativa que regula las prácticas externas, así como del proyecto formativo y de las condiciones bajo las que se desarrollará la estancia del estudiante a tutelar.

c) A tener acceso a la entidad para el cumplimiento de los fines propios de su función.

2. Asimismo, tendrá los siguientes deberes:

a) Velar por el normal desarrollo del proyecto formativo, garantizando la compatibilidad del horario de realización de las prácticas con las obligaciones académicas, formativas y de representación y participación del estudiante.

b) Hacer un seguimiento efectivo de las prácticas coordinándose para ello con el tutor de la entidad colaboradora y vistos, en su caso, los informes de seguimiento.

c) Autoritzar les modificacions que es produïsquen en el projecte formatiu.

d) Dur a terme el procés avaluador de les pràctiques de l'estudiant tutelat d'acord amb el que estableix l'article 33 d'esta orde.

e) Guardar confidencialitat en relació amb qualsevol informació que conega com a conseqüència de la seua activitat com a tutor.

f) Informar l'òrgan responsable de les pràctiques externes en el centre dependent de l'ISEACV de les possibles incidències sorgides.

g) Supervisar, i si és el cas sol·licitar, l'adequada disposició dels recursos de suport necessaris per a assegurar que els estudiants amb discapacitat realitzen les seues pràctiques en condicions d'igualtat d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal.

Article 29. Informe de seguiment intermedi i informe final del tutor de l'entitat col·laboradora

1. El tutor de l'entitat col·laboradora realitzarà i remetrà al tutor acadèmic del centre dependent de l'ISEACV un informe final, a la conclusió de les pràctiques, que recollirà el nombre d'hores realitzades per l'estudiant i en el qual podrà valorar els següents aspectes referits, si és el cas, a les competències transversals, generals i específiques previstes en el corresponent projecte formatiu:

a) Capacitat tècnica.

b) Capacitat d'aprenentatge.

c) Administració de treballs.

d) Habilitats de comunicació oral i escrita. En el cas d'estudiants amb discapacitat que tinguen dificultats en l'expressió oral, s'haurà d'indicar el grau d'autonomia per a esta habilitat i si hi requereix algun tipus de recurs tècnic o humà.

e) Sentit de la responsabilitat.

f) Facilitat d'adaptació.

g) Creativitat i iniciativa.

h) Implicació personal.

i) Motivació.

j) Receptivitat a les crítiques.

k) Puntualitat.

l) Relacions amb el seu entorn laboral.

m) Capacitat de treball en equip.

n) Aquells altres aspectes que es consideren oportuns.

2. Una vegada transcorreguda la mitat del període de duració de les pràctiques, es podrà elaborar un informe intermedi de seguiment, quan així s'estableisca, d'acord amb la normativa de cada centre.

Article 30. Informe de seguiment intermedi i memòria final de les pràctiques de l'estudiant

1. L'estudiant elaborarà i entregará al tutor acadèmic del centre dependent de l'ISEACV una memòria final, a la conclusió de les pràctiques, en què hauran de figurar, entre altres, els aspectes següents:

a) Dades personals de l'estudiant.

b) Entitat col·laboradora on ha realitzat les pràctiques i lloc d'ubicació.

c) Descripció concreta i detallada de les tasques, treballs desenvolupats i departaments de l'entitat a què ha estat assignat.

d) Valoració de les tasques desenvolupades amb els coneixements i competències adquirits en relació amb els estudis d'estudis superiors i màsters en Ensenyances Artístiques.

e) Relació dels problemes plantejats i el procediment seguit per a resoldre'ls.

f) Identificació de les aportacions que, en matèria d'aprenentatge, han suposat les pràctiques.

g) Avaluació de les pràctiques i suggeriments de millora.

2. En el cas que hi haja informe de seguiment intermedi, l'estudiant elaborarà, si és el cas, un informe de seguiment intermedi, preferentment una vegada transcorreguda la mitat del període de duració de les pràctiques, que reculla la valoració del desenvolupament del projecte formatiu.

Article 31. Avaluació de les pràctiques

El tutor acadèmic del centre avaluarà les pràctiques desenvolupades de conformitat amb els procediments que estableixen les guies docents

c) Autoritzar las modificaciones que se produzcan en el proyecto formativo.

d) Llevar a cabo el proceso evaluador de las prácticas del estudiante tutelado de acuerdo con lo que se establece en el artículo 33 de esta orden.

e) Guardar confidencialidad en relación con cualquier información que conozca como consecuencia de su actividad como tutor.

f) Informar al órgano responsable de las prácticas externas en el centro dependiente del ISEACV de las posibles incidencias surgidas.

g) Supervisar, y en su caso solicitar, la adecuada disposición de los recursos de apoyo necesarios para asegurar que los estudiantes con discapacidad realicen sus prácticas en condiciones de igualdad de oportunidades, no discriminación y accesibilidad universal.

Artículo 29. Informe de seguimiento intermedio e informe final del tutor de la entidad colaboradora

1. El tutor de la entidad colaboradora realizará y remitirá al tutor académico del centro dependiente del ISEACV un informe final, a la conclusión de las prácticas, que recogerá el número de horas realizadas por el estudiante y en el cual podrá valorar los siguientes aspectos referidos, en su caso, tanto a las competencias transversales, generales y específicas previstas en el correspondiente proyecto formativo:

a) Capacidad técnica.

b) Capacidad de aprendizaje.

c) Administración de trabajos.

d) Habilidades de comunicación oral y escrita. En el caso de estudiantes con discapacidad que tengan dificultades en la expresión oral, deberá indicarse el grado de autonomía para esta habilidad y si requiere de algún tipo de recurso técnico o humano para la misma.

e) Sentido de la responsabilidad.

f) Facilidad de adaptación.

g) Creatividad e iniciativa.

h) Implicación personal.

i) Motivación.

j) Receptividad a las críticas.

k) Puntualidad.

l) Relaciones con su entorno laboral.

m) Capacidad de trabajo en equipo.

n) Aquellos otros aspectos que se consideren oportunos.

2. Una vez transcurrida la mitad del período de duración de las prácticas, podrá elaborarse un informe intermedio de seguimiento, cuando así se establezca, de acuerdo con la normativa de cada centro.

Artículo 30. Informe de seguimiento intermedio y memoria final de las prácticas del estudiante

1. El estudiante elaborará y hará entrega al tutor académico del centro dependiente del ISEACV una memoria final, a la conclusión de las prácticas, en los que deberán figurar, entre otros, los siguientes aspectos:

a) Datos personales del estudiante.

b) Entidad colaboradora donde ha realizado las prácticas y lugar de ubicación.

c) Descripción concreta y detallada de las tareas, trabajos desarrollados y departamentos de la entidad a los que ha estado asignado.

d) Valoración de las tareas desarrolladas con los conocimientos y competencias adquiridos en relación con los estudios de estudios superiores y másteres en Enseñanzas Artísticas.

e) Relación de los problemas planteados y el procedimiento seguido para su resolución.

f) Identificación de las aportaciones que, en materia de aprendizaje, han supuesto las prácticas.

g) Evaluación de las prácticas y sugerencias de mejora.

2. En caso de que haya informe de seguimiento intermedio, el estudiante elaborará, en su caso, un informe de seguimiento intermedio, preferentemente una vez transcurrida la mitad del período de duración de las prácticas, que recoja la valoración del desarrollo del proyecto formativo.

Artículo 31. Evaluación de las prácticas

El tutor académico del centro evaluará las prácticas desarrolladas de conformidad con los procedimientos que establezcan las guías docentes

de l'assignatura de cada centre dependent de l'ISEACV, omplint el corresponent informe de valoració.

Article 32. Reconeixement acadèmic i acreditació

1. El reconeixement acadèmic de les pràctiques externes es realitzarà d'acord amb les normes i procediments establits per l'ISEACV.

2. Finalitzades les pràctiques externes, el centre dependent de l'ISEACV emetrà un document acreditatiu que contindrà, almenys, els aspectes següents:

- a) Titular del document.
- b) Entitat col·laboradora on es van realitzar les pràctiques.
- c) Descripció de la pràctica especificant-ne la duració i les dates de realització.
- d) Activitats realitzades.
- e) Aquells altres que el centre dependent de l'ISEACV considere convenient.

3. El centre dependent de l'ISEACV procurarà que el model de document acreditatiu de les pràctiques externes facilite la comunicació amb les entitats col·laboradores i afavorisca la mobilitat internacional dels estudiants adoptant un format semblant a l'utilitzat per als programes de mobilitat europeus.

4. El suplement europeu al títol recollirà les pràctiques externes realitzades.

Article 33. Oferta, difusió i adjudicació de les pràctiques externes

1. En l'organització i el desenvolupament de les pràctiques es procurarà que la seua realització comporte el menor esforç econòmic per als estudiants.

2. Els centres dependents de l'ISEACV atorgaran prioritat als estudiants que realitzen pràctiques curriculars davant dels que sol·liciten pràctiques extracurriculars. Així mateix s'atorgarà prioritat en l'elecció i en l'adjudicació de pràctiques als estudiants amb discapacitat, a fi que puguen optar a empreses en què estiguen assegurades totes les mesures d'accessibilitat universal, incloent-hi les referides al transport per al seu trasllat i accés a estes.

3. Les ofertes de pràctiques externes hauran de contindre, en la mesura que siga possible, les dades següents:

- a) Nom o raó social de l'entitat col·laboradora on es realitzarà la pràctica.
- b) Centre, localitat i adreça on tindran lloc.
- c) Dates de començament i fi de les pràctiques, així com la seua duració en hores.
- d) Nombre d'hores diàries de dedicació o jornada i horari assignat.
- e) Projecte formatiu, activitats i competències a desenvolupar.

Article 34. Garantia de qualitat de les pràctiques externes

1. El sistema intern de garantia de qualitat de l'ISEACV articularà els procediments que garantisquen la qualitat de les pràctiques externes que realitzen els estudiants. Els esmentats procediments inclouran mecanismes, instruments i òrgans o unitats dedicats a la recollida i anàlisi d'informació sobre el desenvolupament de les pràctiques i la revisió de la seua planificació.

2. L'ISEACV promourà la difusió pública de la relació de les entitats col·laboradores en què realitzen pràctiques acadèmiques externes els estudiants de cada centre dependent de l'ISEACV, així com el reconeixement públic d'aquelles empreses, institucions o entitats les pràctiques de les quals aconseguisquen majors nivells de qualitat.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Referències genèriques

Totes les referències per a les quals en esta orde s'utilitza la forma de masculí genèric s'han d'entendre aplicables, indistintament, a dones i hòmens.

Segona. Absència d'incidència en el gasto públic de la present disposició

L'aplicació i el posterior desplegament d'esta orde no podran tindre cap incidència en la dotació de tots i cada un dels capítols de gasto

de la assignatura de cada centre dependent del ISEACV, cumplimentando el correspondiente informe de valoración.

Artículo 32. Reconocimiento académico y acreditación

1. El reconocimiento académico de las prácticas externas se realizará de acuerdo con las normas y procedimientos establecidos por el ISEACV.

2. Finalizadas las prácticas externas, el centro dependiente del ISEACV emitirá un documento acreditativo de las mismas que contendrá, al menos, los siguientes aspectos:

- a) Titular del documento.
- b) Entidad colaboradora donde se realizaron las prácticas.
- c) Descripción de la práctica especificando su duración y fechas de realización.
- d) Actividades realizadas.
- e) Aquellos otros que el centro dependiente del ISEACV considere conveniente.

3. El centro dependiente del ISEACV procurará que el modelo de documento acreditativo de las prácticas externas facilite la comunicación con las entidades colaboradoras y favorezca la movilidad internacional de los estudiantes mediante la adopción de un formato similar al utilizado para los programas de movilidad europeos.

4. El suplemento europeo al título recogerá las prácticas externas realizadas.

Artículo 33. Oferta, difusión y adjudicación de las prácticas externas

1. En la organización y desarrollo de las prácticas se procurará que la realización de las mismas conlleven el menor esfuerzo económico para los estudiantes.

2. Los centros dependientes del ISEACV otorgarán prioridad a los estudiantes que realizan prácticas curriculares frente a los que solicitan prácticas extracurriculares. Asimismo se otorgará prioridad en la elección y en la adjudicación de prácticas a los estudiantes con discapacidad, con objeto de que puedan optar a empresas en las que estén aseguradas todas las medidas de accesibilidad universal, incluidas las referidas al transporte para su traslado y acceso a las mismas.

3. Las ofertas de prácticas externas deberán contener, en la medida de lo posible, los siguientes datos:

- a) Nombre o razón social de la entidad colaboradora donde se realizará la práctica.
- b) Centro, localidad y dirección donde tendrán lugar.
- c) Fechas de comienzo y fin de las prácticas así como su duración en horas.
- d) Número de horas diarias de dedicación o jornada y horario asignado.
- e) Proyecto formativo, actividades y competencias a desarrollar.

Artículo 34. Garantía de calidad de las prácticas externas

1. El sistema interno de garantía de calidad del ISEACV articulará los procedimientos que garanticen la calidad de las prácticas externas que realicen los estudiantes. Los citados procedimientos incluirán mecanismos, instrumentos y órganos o unidades dedicados a la recogida y análisis de información sobre el desarrollo de las prácticas y la revisión de su planificación.

2. El ISEACV promoverá la difusión pública de la relación de las entidades colaboradoras en las que realicen prácticas académicas externas los estudiantes de cada centro dependiente del ISEACV, así como el reconocimiento público de aquellas empresas, instituciones o entidades cuyas prácticas alcancen mayores niveles de calidad.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Referencias genéricas

Todas las referencias para las que en esta orden se utiliza la forma de masculino genérico, deben entenderse aplicables, indistintamente, a mujeres y hombres.

Segunda. Ausencia de incidencia en el gasto público de la presente disposición

La aplicación y posterior desarrollo de la presente orden no podrán tener incidencia alguna en la dotación de todos y cada uno de los capí-

assignats a la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i, en tot cas, hauran de ser atesos amb els seus mitjans personals i materials.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Desplegament normatiu

S'autoritza l'Institut Superior d'Ensenyances Artístiques de la Comunitat Valenciana per a desenvolupar les disposicions contingudes en la present orde per mitjà de les instruccions corresponents.

Segona. Entrada en vigor

Esta orde entrarà en vigor l'endemà de ser publicada en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

València, 23 d'octubre de 2014

La consellera d'Educació Ciència i Esport,
MARÍA JOSÉ CATALÁ VERDET

tulos de gasto asignada a la Consellería de Educación, Cultura y Deporte y, en todo caso, deberán ser atendidos con sus medios personales y materiales.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Desarrollo normativo

Se autoriza al Instituto Superior de Enseñanzas Artísticas de la Comunitat Valenciana para desarrollar las disposiciones contenidas en la presente orden mediante las instrucciones correspondientes.

Segunda. Entrada en vigor

Esta orden entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Valencia, 23 de octubre de 2014

La consellera de Educación Ciencia y Deporte,
MARÍA JOSÉ CATALÁ VERDET